

Najpiękniejsze

wsie lubuskie

PRZEWODNIK

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie. Publikacja opracowana przez Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Instytucja zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach II Schematu Pomocy Technicznej PROW 2014-2020.”

*Najpiękniejsze
wsie lubuskie*

PRZEWODNIK

Najpiękniejsze wsie lubuskie

PRZEWODNIK

Wydawca:

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Redakcja tekstów, projekt, skład i druk:

Fabryka Reklamy SANDMEDIA s.c.
www.fabrykasandmedia.pl

Zdjęcia:

Archiwa Urzędów Gmin
Prywatne archiwa mieszkańców wsi
Katarzyna Bemben (Cigacice)
Fabryka Reklamy SANDMEDIA s.c.

Zielona Góra 2020

ISBN: 978-83-956344-3-7

Szanowni Państwo

W roku ubiegłym, obchodziliśmy 10, jubileuszową edycję konkursu „Najpiękniejsza Wieś Lubuska”. Przez te 10 lat odwiedziliśmy ponad 100 miejscowości, uściśniliśmy mnóstwo rąk i przedyskutowaliśmy mnóstwo godzin: o problemach dnia codziennego, o edukacji, rolnictwie czy też po prostu o życiu. Niezwykle miło było wysłuchać historii o różnych tradycjach, które przekazali nam nasi dziadkowie i pradiadkowie, a które przywiezione zostały z różnych regionów Polski czy kresów wschodnich. Ta różnorodność spowodowała, że dzisiaj możemy się pochwalić szerokim wachlarzem smaków lubuskiej kuchni czy też bogactwem tradycji folkowej, które odnajdziemy w rękodzielnictwie czy muzyce. Nie sposób zapomnieć także o okolicznościach przyrody, które otaczają nasze wsi i domostwa. Bogate w grzyby lasy, pełne ryb jeziora – to atrakcje, które na lubuską wieś przyciągają także mieszkańców sąsiednich województw czy też zza granicy. Dziś w Wasze ręce oddajemy przewodnik po lubuskiej wsi. Wsi, na której nie tylko nacieszycie oczy pięknymi widokami, ale także wsi, na której okrasicie podniebienie niezapomnianymi smakami. I już dzisiaj zapraszam Was „Do tych pól malowanych zbożem rozmaitem, Wyzłaczanych pszenicą, posrebrzanych żytem; Gdzie bursztynowy świerzop, gryka jak śnieg biała, Gdzie panieńskim rumieńcem dzięcielina pała”.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego
Stanisław Tomczyszyn

2010 r

Fragment wsi

Wyszanowo

Gmina Międzyrzecz

**Laureat I edycji
I miejsce**

*Dla: rowerzystów, wędkarzy, grzybiarzy,
kajakarzy, miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Międzyrzecz. Początki Wyszanowa sięgają XIII wieku. We wsi powstał dwór otoczony niewielkim parkiem, wzniesiono też drewniany młyn wiatraczny. Prócz dworu warto zobaczyć trzy kapliczki przy drogach wychodzą-

cych ze wsi, dwie neogotyckie i jedną neoklasycystyczną. Jest też zabytkowy kościół z 1732 r. Na wieży kościelnej wisi dzwon z 1986 roku, który odlano wykorzystując stary, uszkodzony instrument średniowieczny. Na ścianie budynku

Malowniczy staw w centrum wsi

można zobaczyć zegar słoneczny. Wokół budynku rosną piękne lipy, a wśród nich pomnik przyrody. Wewnątrz wsi niedaleko dworu znajduje się urokliwy staw wodny porośnięty grzybieniami białymi (liliami wodnymi), który odwiedzają również wodne ptaki. Staw służy mieszkańcom jako miejsce spotkań i odpoczynku. Na jednym z brzegów stawu znajdują się ławki i niewielki pomost. We wsi znajduje się bar.

Wyszanowo położone jest na pograniczu Pojezierza Lubuskiego i Bruzdy Zbąszyń-

skiej. Wieś otoczona jest polami uprawnymi i leży w urozmaiconym terenie, porośniętym drzewami i krzewami, z wieloma trasami dla rowerzystów. W otoczeniu osady znajdują się duże połacie lasu, kilka jezior i dwie niewielkie rzeki. Na zachód od Wyszanowa w obniżeniu Paklicy i Gnilej Obry rozciąga się chroniony obszar Natura 2000 Dolina Leniwej Obry. Porastają ją lasy sosnowe, graby, dęby i buczyna niżowa. Fragment wielogatunkowego, podmokłego lasu o charakterze naturalnym objęto szczególną ochroną, tworząc rezerwat przyrody Czarna Droga. 2,5 km od wioski leży jezioro Wyszanowskie, przez które przepływa rzeka Paklica, znana doskonale amatorom spływów rzecznych.

Zabytkowy kościół z 1732 r. w Wyszanowie

2010 r

Lipiny

Gmina Nowa Sól

Laureat I edycji II miejsce

Pomnik Jana Pawła II w centrum wsi

Dla: rowerzystów i grzybiarzy.

Wieś w gminie Nowa Sól. Prawdopodobnie założona u schyłku XIII stulecia. W latach 1980-1982 staraniem wprowadzonych w tę okolicę mieszkańców bieszczadzkiej wsi Florynka w miejscowości stanęła cerkiew pw. św. Michała Archanioła. Warto podkreślić, że jest ona pierwszą świątynią prawosławną zbudowaną od podstaw na ziemiach zachodnich po II wojnie światowej.

Wieś otaczają piękne lasy, pełne grzybów i różnych gatunków zwierząt.

Przez Lipiny przebiega najdłuższa w lubuskim ścieżka rowerowa. Trasa wiedzie śladem nieczynnej już linii kolejowej nr 371 relacji Wolsztyn - Nowa Sól - Żagań.

Wieś prowadzi bardzo bogate życie kulturalne. Co roku odbywa się tu szereg imprez m.in. Wieczór Kolęd, Zabawa

Karnawałowa dla dzieci i młodzieży, Warsztaty Wielkanocne, Dzień Dziecka, Sołecki Dzień Sportu, Dożynki Sołeckie, Andrzejki dla dzieci i młodzieży czy też Mikołajki. Wybudowano dwa place zabaw dla dzieci.

Cerkiew prawosławną

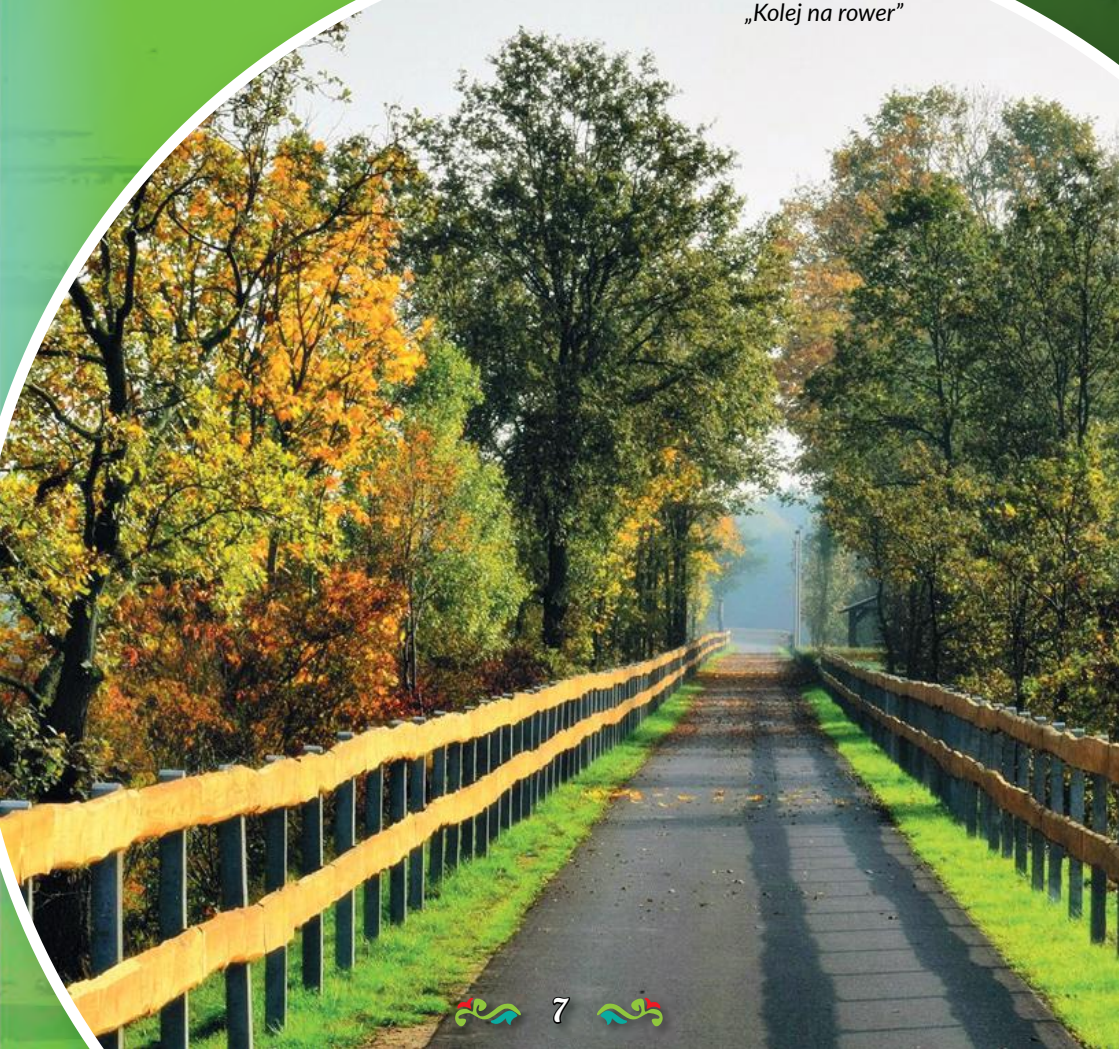

Boisko sportowe

Sala wiejska

*Fragment ścieżki rowerowej
„Kolej na rower”*

2010 r

Kościół w Łupowie

Łupowo

Gmina Bogdaniec

Laureat I edycji
III miejsce

Dla: grzybiarzy, rowerzystów i miłośników wędrowek. Dla: grzybiarzy, rowerzystów i miłośników wędrowek.

Wieś w gminie Bogdaniec. Łupowo (z niem. Loppow) to miejscowość zlokalizowana w gminie Bogdaniec. Od 1945 roku leży w granicach Polski. W 2009 roku według oficjalnych danych liczyła ok. 860 mieszkańców. Przez miejscowość przebiega droga wojewódzka 132 Gorzów Wlkp. - Kostrzyn nad Odrą oraz linia kolejowa Warszawa – Berlin. Pierwsze ślady osadnictwa na terenie Łu-

powa, datowane są na II okres epoki brązu (1300-1000 lat p.n.e.). Pierwsza historyczna wzmianka pod nazwą Loppowe pojawia się zaś w 1278 roku. Wśród ciekawych budynków w Łupowie znajdziemy kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej – zbudowany w 1909 r. w stylu neobarokowym przez pruskiego architekta inż. Oskara Friedricha Hossfelda (1848-1915).

Fragment wsi

Fragment wsi

Wieś Łupowo leży na granicy dwóch krain. W północnej części otaczają ją wzgórza porośnięte lasem. Ze wzniesienia roztacza się przepiękny widok na południową część gminy - dolinę Warty, równinę ciągnącą się aż po horyzont z licznymi kanałami, przecinającymi żywe pola.

Otoczający wieś las jest pełen ścieżek

i traktów leśnych. Tereny te świetnie nadają się na wędrowki piesze i rowerowe. Z tego powodu wzdłuż drogi wojewódzkiej biegnie „Rowerowy Szlak Królewski”. Sołectwo Łupowo jest organizatorem corocznej imprezy „Święto Szyszki”, gdzie oprócz dobrej zabawy można posmakować wyrobów miejscowych gospodyń.

Łupowo z lotu ptaka

2011 r

Podmokle Małe

Gmina Babimost

Laureat II edycji
I miejsce

*Dla: rowerzystów, grzybiarzy, wędkarzy,
miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Babimost, leżąca w otoczeniu pól i lasów, pełnych grzybów. Jest też atrakcją dla miłośników przyrody: rezerwat przyrody przy drodze z Podmokli do Babimostu. Wędkarze zaś chętnie odwiedzają okoliczne jeziora w Grójcu i w Wojnowie.

Podmokle są znakomicie skomunikowane rowerowo. Łącznie na terenie gminy jest 30 km ścieżek rowerowych. Ścieżkami są połączeni z gm. Kargowa i Zbą-

szynek, które są członkami zrzeszonymi w stowarzyszeniu gmin „Regionu Kozła”. W 2005 roku w Podmoklach Małych powstał Zespół Śpiewaczy „Wiwat”. Występuje też miejscowa kapela kozłarska.

W wiosce funkcjonuje piękna sala wiejska, która skupia życie kulturalne Podmokli i zarazem służy jako sala gimnastyczna dla uczniów szkoły. Od kilkunastu lat na sali w okresie karnawałowym odbywają

Skansen maszyn rolniczych

Kanał wodny na granicy wsi

Wjazd do wsi

się biesiady z udziałem regionalnych zespołów ludowych. W wiosce znajduje się nowoczesna szkoła podstawowa, która powstała na bazie Szkoły Polskiej z 1929 r.

Urokliwe przydomowe ogródki

W szkole powstała Izba Pamięci w której zgromadzone są ciekawe eksponaty, pamiątki, zdjęcia i dokumenty, które dotyczą ziemi podmokłańskiej. Wstęp wolny, trzeba tylko umówić wcześniej zwie-

Zespół śpiewaczy „Wiwat”

dzanie z dyrektorką szkoły. Działa także skansen maszyn i urządzeń rolniczych, który powstał z eksponatów przekazanych przez mieszkańców wsi. Bardzo widowiskowym i okazałym eksponatem jest wiatrak Koźlak.

We wsi znajduje się nowoczesne, ogólnodostępne boisko tartanowe, plac zabaw dla dzieci, płyta taneczna, miejsca festynowo – rekreacyjne, gdzie przy współpracy wszystkich organizacji odbywają się festyny dla mieszkańców. Najstarszym obrzędem kultywowanym we wsi od niepamiętnych czasów jest CYCHA. Jest to wyrzeźbiona w drewnie ryba pomalowana na czarno do której w chwili zgonu jednego z mieszkańców wsi przymocowuje się kartkę z jego imieniem, nazwiskiem, godziną różańca oraz datą pogrzebu, która krąży po wiosce przekazywana od domu do domu aż powróci do miejsca z którego wyruszyła.

Ze względu na historię oraz piękny, współczesny obraz wioski odwiedza ją wielu turystów z kraju i zagranicy.

2011 r

Zespół śpiewaczy „Tarnowianki” podczas występu

Tarnów

Gmina Lubiszyn

Laureat II edycji
II miejsce

Dla: grzybiarzy, wędkarzy.

Wieś w gminie Lubiszyn. Wg badaczy to miejscowość o genezie słowiańskiej, powstała prawdopodobnie w pierwszej połowie XIII w. Potwierdzeniem tej teorii może być odkrycie na terenie Tarnowa grobu datowanego na 500 rok n. e., gro-

bowców megalitycznych oraz zabytków prehistorycznych.

Nad wsią góruje neogotycki kościół poewangelicki, zbudowany ok 1870 roku. W jego wieży znajduje się w najcenniejszy zabytek – gotycki dzwon z pierw-

Kościół poewangelicki z 1870 r. w Tarnowie

Fragment ścieżki historycznej z tablicą pamiątkową

szych lat XVI w. z inskrypcją „Ave Maria gracia plena dominus tecum a.d. MCCC-CVI”. Tu w latach 1946-1969 żył Ryszard Krynicki, poeta, tłumacz, wydawca, jeden z najważniejszych twórców współczesnej polskiej poezji, zaliczany do tzw. Pokolenia 68 (bądź Nowej Fali).

„Wszyscy mówią o nas, że Tarnów to wieś szczęśliwych ludzi” - twierdzą tarnowianie. Najbardziej znane spośród mieszkańców są panie z Zespołu Śpiewaczego „Tarnowianki”, które rozsławiają imię Tarnowa na licznych festiwalach. Zespół jest również inicjatorem i jednym z organizatorów Festiwalu Piosenki „Śpiewamy na ludowo”, który odbywa się we wsi co roku w lipcu. Podczas przeglądu prezentują się kapele, zespoły śpiewacze oraz chóry.

Warta odwiedzenia jest ścieżka historyczna wybudowana przez tarnowian z głazów narzutowych, na których znajdują się tablice ilustrujące historię Tarnowa. We wsi powstały też: plac zabaw, boisko do piłki nożnej, boisko do siatki oraz wiata

grillowa z murowanym grillem i miejscem na ognisko. Tarnów ma własne logo, wychodzi tu gazetka „Nasz Tarnów”, działa zespół „Tarnowianki”. Obecnie we wsi trwa przygotowanie do znakowania szlaków pieszych i konnych. 11 km od Tarnowa znajduje się jezioro Marwicko, obiekt wędrówek wędkarzy i miłośników przyrody. W okolicznych lasach, jak twierdzą miejscowi, rośnie wiele gatunków grzybów. Pięć kilometrów za Tarnowem warto odwiedzić znakomitą restaurację prowadzoną przez jednego ze zwycięzców kulinarnego telewizyjnego show. Nieopodal, w Lubiszynie znajduje się też ciekawe Muzeum II Wojny Światowej.

2011 r

Gostchorze

Gmina Krosno Odrzańskie

**Laureat II edycji
III miejsce**

Przystań wodna na Odrze w Gostchorzu

*Dla: grzybiarzy, nordic walking, wędkarzy,
jeźdźców, amatorów lokalnych win.*

Wieś w gminie Krosno Odrzańskie, będąca częścią Pojezierza Lubuskiego. Miejscowość jest otoczona kompleksami lasów iglastych i mieszanych w których żyją liczne gatunki zwierząt i ptaków. Doskonałym miejscem do ich obserwacji jest

skarpa nadodrzańska. Bowiem cała Środkowa Dolina Odry to zimowiska wielu gatunków ptaków oraz tereny łowne ptaków drapieżnych. Spotkać tu można np. kanię rudą i czarną, bielika, trzmiełojada oraz łabędzia krzykliwego. M.in. z tego

Gostchorze z lotu ptaka

Gostchorze położone jest na malowniczych wzgórzach

powodu znaczna część miejscowości wchodzi w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Tratwa wodna w okolicach Gostchorza podczas „Flisu Odrzańskiego”

Amatorzy nordic walking mogą spacerować oznakowanym niebieskim szlakiem. Są to również dobre tereny do uprawiania jeździectwa, a w dodatku działa tu Jeździecki Klub Sportowy Gostchorze. Z kolei wędkarze sadowią się najchętniej nad brzegiem

Odry, po której pływają również łodzie, kajaki i statki turystyczne. Do Gostchorza łatwo dopłynąć, wybudowano tu bowiem przystań rzeczną.

Z racji bogatej historii w Gostchorzu działa grupa „Goskar” promująca miejscowość i przedstawiająca scenki z życia średniowiecznego grodu. W 2007 roku po raz pierwszy odbył się tutaj „Festyn Średniowieczny”.

Nie sposób też nie wspomnieć o pięknej, rozległej, położonej na odrzańskiej skarpie lokalnej winnicy, prowadzonej przez francuskiego winiarza. Winnica specjalizuje się w produkcji win musujących.

2012 r

Zabytkowe kaffe
ceramiczne z XIX w.

Mirostowice Dolne

Gmina Żary

Laureat III edycji
I miejsce

*Dla: rowerzystów, miłośników nordic walking,
wędkarzy i grzybiarzy.*

Wieś w gminie Żary. W centralnej części wsi znajduje się wzniesiony w drugiej połowie XIII wieku zabytkowy romańskogotycki Kościół pw. Św. Barbary. Warto wspomnieć o Mirostowickich Zakładach Ceramicznych, które powstały w latach

70. XIX w. Niestety po likwidacji popadły w ruinę, ale piękne, liczne zbiory ceramiczne, które pozostały po ich produkcji można podziwiać w „Galerii Mi”. Miejscowość otoczona jest lasami sąsiadującymi bezpośrednio z polami upraw

Piękny akwen wodny z wiatą turystyczną i tablicami edukacyjnymi

Glinianki

nymi. Malownicze położenie wsi, w niedalekiej odległości od Zielonego Lasu, zachęca do wycieczek rowerowych i grzybobrań. Mirostowice posiadają piękny akwen wodny, który dzięki powstałej infrastrukturze rekreacyjnej w postaci wiat turystycznych, ławostolów,

Urokliwa ogrodowa architektura

Świętojańskiej, kiedy to mieszkańcy mogą wspólnie bawić się w sąsiedzkiej atmosferze. Specjałem Mirostowic są lokalne ciasteczka „Sroki”.

Miejsce wypoczynku na ścieżce turystycznej

tablic edukacyjnych i stojaków rowerowych przyciąga wiosną i latem wielu mieszkańców województwa lubuskiego, w tym licznych wędkarzy.

W wiosce regularnie odbywają się także imprezy, m.in. sportowe rozgrywki na Orliku czy też obchody najkrótszej nocy w roku, w ramach Rodzinnej Nocy

„Galeria Mi”

Najstarszy zachowany obiekt sakralny na Łuzycach

2012 r

OSP w Czarnowie

Czarnowo

Gmina Krosno Odrzańskie

Laureat III edycji
II miejsce

*Dla: rowerzystów, wędkarzy, kajakarzy,
miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Krosno Odrzańskie. Podania historyków dotyczące Czarnowa sięgają XVII wieku. Wynika z nich, że po wypędzeniu braci polskich z terenu ówczesnej Rzeczypospolitej w 1664 roku osiedlił się tu z rodziną Krzysztof Niemirycz, poeta. Jego „Bajki Ezopa” pisane wierszem wolnym wydane zostały w pobliskim Krośnie Odrzańskim w 1699 roku. Najważniejszym zabytkiem, jaki pozostał we wsi, jest kościół rzymskokatolicki wybudowany w XIX

wieku. Przez Czarnów wiedzie czerwony szlak turystyczny, którym często wędkarze zmierzają nad pobliską Odrę. To również dobre miejsce dla wodniaków, a okoliczne lasy ściągają wielu grzybiarzy i obserwatorów dzikich zwierząt, zwłaszcza nadodrzańskiego ptactwa. Turyści mogą w Czarnowie znaleźć nocleg i zjeść obiad w miejscowym barze. Mieszkańcy Czarnowa intensywnie pracują, aby ich wieś cały czas się rozwijała, dbają o po-

Fragment wsi

Dekoracja dożynkowa

rządek swojej małej ojczyzny. Od wielu lat w Czarnowie odbywają się uroczyste obchody Dnia Dziecka, które odwiedza-

ją tłumy mieszkańców regionu. W 2019 roku impreza zgromadziła ponad 700 uczestników.

Aleja drzew przy głównej ulicy wsi

Pochód dożynkowy

Romantyczny wiejski krajobraz

2012 r
2015 r

Regionalny Zespół Pieśni i Tańca

Dąbrówka Wielkopolska

Gmina Zbąszynek

Laureat III edycji
III miejsce

Laureat VI edycji
II miejsce

*Dla: rowerzystów, chodźców, wędkarzy,
grzybiarzy, miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Zbąszynek, leżąca niemal pośrodku tradycyjnego Regionu Kozła. Wedle legendy wieś założyła Dąbrówka, żona Mieszka I. Natomiast pierwsze historyczne wzmianki pochodzą z 1406, kiedy jako Dambrowca, wieś szlachecka, przypisana była do dóbr zbąszyńskich.

Podczas zwiedzania Dąbrówki łatwo zauważyć, że wieś założona jest na planie tzw. owalnicy z charakterystycznym placem wewnętrznym, zwanym nawsiem.

W centrum Dąbrówki znajduje się neorenesansowy pałac autorstwa słynnego niemieckiego architekta Friedricha Augusta

Stülera oraz park przypałacowy i staw. Więcej o historii wsi można dowiedzieć się w Izbie Pamiątek Regionalnych w miejscowej szkole, gdzie zebrano zbiórki sztuki ludowej i folkloru oraz dokumenty walki o zachowanie polskości.

Zaś niedaleko warto zobaczyć kościół parafialny rzymsko-katolicki pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny i św. Jakuba Apostoła, wzniesiony w 1660 roku. Obok kościoła

stoi drewniana dzwonnica z pierwszej połowy XIX wieku.

Wokół Dąbrówki rozpościerają się atrakcyjne kom-

Drewniana dzwonnica z I połowy XIX w.

Staw przed pałacem w centrum wsi

pleksy leśne, bogate w grzyby i zwierzy-
nę. Dla amatorów spacerów i jazdy rowe-
rem znajdzie się wiele ścieżek i szlaków,
a wędkarze będą zadowoleni z połowów
nad jeziorem Koźlarskim.

Dąbrówka dwukrotnie zdobyła laury
w konkursie najpiękniejszej wsi lubuskiej.
Jej wizytówką są artyści ludowi, podtrzymu-
jący tradycje regionalne i kontynuujący tra-
dycję gry na koźle zbąszyńskim, działający
w Regionalnym Zespole Pieśni i Tańca im.
T. Spychały w Dąbrówce Wlkp. Nie mniej
znany jest Zespół Śpiewaczy „Dąbrow-
szczanka”, który prezentuje autentyczne
stroje dąbrowieckie: kobiety zamężnej
odświętnie ubranej w sić i storki, których
ozdobą są pięknie ułożone i haftowane
kopki. Wszystko to można zobaczyć
między innymi podczas corocznego
majowego festynu pn. „U pro-
gu lata” czyli Dąbrowiecka Noc
Świętojańska. Działa tu również
Dąbrowiecki Kabaret „Klakoty”.

Kościół parafialny wzniesiony w 1660 r.

*Widownia podczas koncertu plenerowego
„U progu lata”*

*Neorenesansowy pałac
w Dąbrówce Wielkopolskiej*

2013 r

Lubno

Gmina Lubiszyn

Laureat IV edycji
I miejsce

Pomnik przyrody - 500 letni dąb szypułkowy

*Dla: grzybiarzy i miłośników przyrody oraz dla
miłośników historii.*

Wieś w gminie Lubiszyn, położona 14 km na zachód od Gorzowa Wlkp. Pierwsza wzmianka pochodzi z 1300 r. Okoliczne lasy, zwłaszcza wokół pobliskiego jeziora Marwicko, obfitują w grzyby i dziką zwierzynę.

Na przełomie wieków XIII i XIV wznie- siono tu kościół z granitowych ciosów.

Do dziś zachował się zamurowany, ale oryginalny, romański portal oraz trzy charakterystyczne otwory okienne w ścianie wschodniej, które miały symbolizować Trójcę Świętą. Znajduje się tu również drewniana dzwonnica z XIX w. W oddalonej o 2 km miejscowości Lubiszyn znajduje się Muzeum II Wojny Światowej.

Centralny plac Lubna

Reprezentacja Lubna podczas wystawy

Kościół z granitowych ciosów z przełomu XIII i XIV w.

W parku krajobrazowym w Lubnie znajdziemy natomiast ruinę XIX-wiecznego pałacu wybudowanego w stylu neogotyckim. Z pałacem tym związana jest legenda, według której można tutaj spotkać Celinę – piękną panią zamku galopującą konno po zamkowym parku.

W centrum wsi rosną dwa potężne dęby szypułkowe będące pomnikami przyrody - wiek ok. 500 lat. We wsi działa wiele organizacji: Ochotnicza Straż Pożarna, Kółko Rolnicze, Klub Sportowy „Błękitni Medpol Lubno”, Stowarzyszenie Szkoły Podstawowej „Promyk”, Klub Seniora czy też Koło Gospo-

dyń Wiejskich. Co ciekawe, koło jest w istocie zespołem ludowym piszącym własne wiersze i pieśni na różne okazje.

Pałac w Lubnie na starej widokówce

2013 r

Totem przy wjeździe do wsi

Biedrzychowice Dolne

Gmina Żary

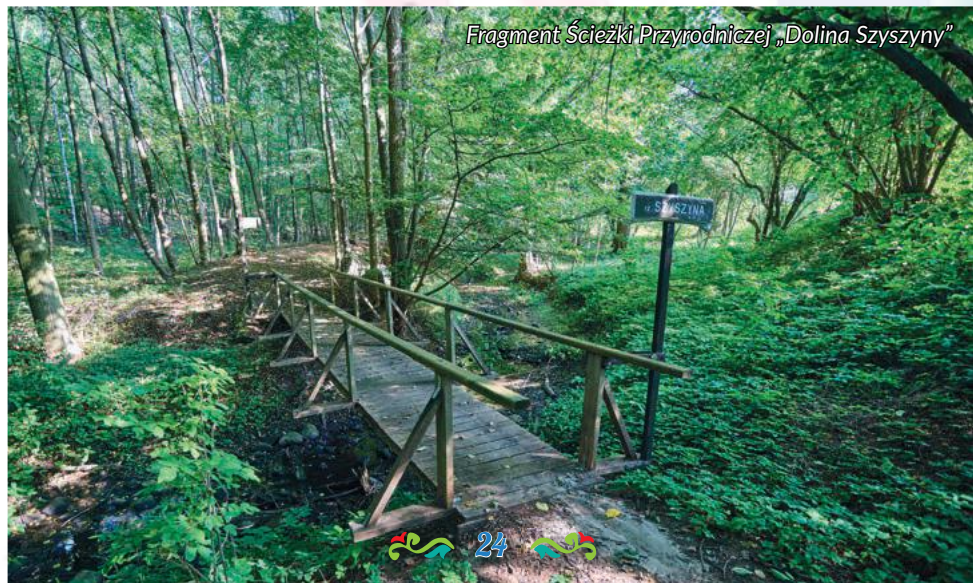
Laureat IV edycji
II miejsce

*Dla: rowerzystów i nordic walking, amatorów
jeździectwa, grzybiarzy, miłośników przyrody.*

Jedna z najstarszych miejscowości znajdujących się w granicach gminy Żary. Malownicza, licząca ok. 300 mieszkańców wieś Biedrzychowice Dolne po raz pierwszy wymieniona została w dokumencie z 1350 roku.

Do niewątpliwych atrakcji miejscowości należy powstała w 2002 roku unikalna

Ścieżka Przyrodnicza „Dolina Szyszyny”, łącząca się z zabytkowym parkiem wiejskim, biorąca swój początek przy wczesnośredniowiecznym grodzisku, w okolicach którego napotkać można pozostałości po dwóch młynach rzecznych. Wartym uwagi zabytkiem jest też kościół filialny pod wezwaniem Podwyż-

Fragment Ścieżki Przyrodniczej „Dolina Szyszyny”

Fragment wsi

szenia Krzyża Świętego. Pozostałe ślady historii, jakie można napotkać spacerując po okolicy, to mieszkalna chata łużycka z 1789 roku oraz pomnik postawiony ku pamięci mieszkańców biorących udział i poległych w czasie I wojny światowej.

Dziś Biedrzychowice Dolne, dzięki urokliwemu położeniu cieszą się

dużą popularnością wśród turystów. Są tu oznakowane ścieżki dla nordic walking, rowerzystów oraz miłośników jazdy konnej, a także tereny bogate w różne gatunki grzybów. Miłośnicy ptaków spotkają m.in. żurawie i bociany.

We wsi działa m.in. Gospodarstwo Agroturystyczne, które zajmuje się organizacją wycieczek po okolicy. Odwiedzających na pewno może zainteresować działalność sa-

*„Mostek miłości”
na ścieżce przyrodniczej.*

mych mieszkańców, który swój wolny czas poświęcają m.in. na: rzeźbiarstwo, wikliniarstwo czy też pszczelarstwo. Działa również Zespół Śpiewaczy „Szyszynianki”. W Biedrzychowicach powstała także Zbiornica Muzealna „U Motyla” dysponująca bogatymi i wartościowymi zbiorami, na bazie których ich

właściciel organizuje liczne wystawy tematyczne.

Średniowieczny kościół kamienny w typie wiejskim z wieżą bramną

2013 r

Przytok

Gmina Zabór

Laureat IV edycji
III miejsce

Kościół w parafii
Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

*Dla: rowerzystów, grzybiarzy, wędkarzy,
miłośników przyrody, graczy w golfa.*

Wieś w gminie Zabór. W 1408 roku została po raz pierwszy wymieniona w źródłach pisanych. We wsi do naszych czasów przetrwał mimo wojennej zawieruchy i pożaru nowy, neorenesansowy pałac, w którym dziś mieści się Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii. Przy ośrodku znajduje się park krajobrazowy, założony w 1792 r. z wieloma gatunkami drzew i pomnikami przyrody. Niektóre

mają nawet po 200 lat. Wstęp na teren zespołu pałacowo-parkowego jest wolny dla zwiedzających.

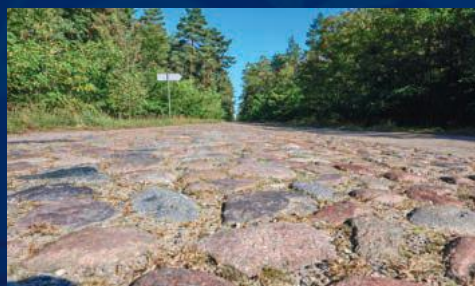
Otoczony lasami Przytok położony jest zaledwie 14 km od Zielonej Góry. Z tych powodów jest częstym celem wycieczek rowerowych. Ale zaawansowani miłośnicy sportu również docenili lokalizację wsi i co roku organizują tutaj wyścig kolarski „Piekło Przytoku” (oparty na klasy-

Pole golfowe w Przytoku

Staw z miejscem rekreacji w Przystoku

Zabytkowa droga Przystok - Jany, kolarzom znana jako „Piekiło Przystoku”

ku Paryż-Rubaix, gdzie zawodnicy jadący w wyścigu znaczną część trasy mają do pokonania brukiem). Co roku, od kilkunastu lat, w Przystoku, odbywa się również półmaraton. A komu i tego mało, może konkurować w walce o zdobycie „Korony Przystoku”. Jest to osobna klasyfikacja, w której udział biorą wszyscy uczestnicy półmaratonu oraz „Piekiła Przystoku”. Czyste powietrze, liczne wzniesienia, lasy

i szlaki turystyczne zachęcają do aktywnego wypoczynku. W okolicznych wodach żyją bobry. Ornitolodzy przyjeżdżają, by obserwować żyjącego tu w środowisku naturalnym dudka. Gniazduje tutaj również rzadki bocian czarny, a lasy są pełne grzybów. Urodę okolicy docenili inwestorzy, który wybudowali tutaj dziewięciodłukowe pole golfowe wraz z kortami tenisowymi i bungalowami.

We wsi działa świetlica, organizacje społeczne, urządzane są festyny, dożynki, turnieje wsi, zawody wędkarskie. Jest też restauracja i gościniec z 45. miejscami noclegowymi.

Pałac neorenesansowy z XIX w.

2014 r

Mieszkańcy wsi dbają o swoje otoczenie

Złotnik

Gmina Żary

Laureat V edycji
I miejsce

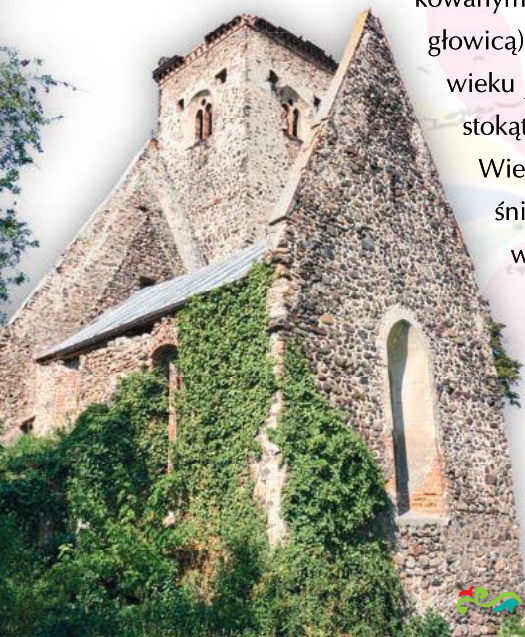
Dla: rowerzystów i miłośników jeździectwa.

Wieś w gminie Żary. Turyści znajdą tutaj ruiny gotyckiego kościoła, wzniesionego w XIV-XV wieku z kamienia polnego. Kilka jego elementów zachowało się w dobrym stanie m.in. drzwi z okuciami, dwa profilowane ostrołukowe portale ceramiczne oraz częściowo gotycka polichromia. Warto też zobaczyć spichlerz, dawny dwór sołtysi, gotycko-renesansowy z 1534 roku, murowany z kamienia, ze sklepieniami kolebkowo-krzyżowymi w części pomieszczeń parterowych, kolebkowymi w piwnicach, bel-

kowanym stropem w sali (wsparty na słupie z ozdobną głowicą). O wiele nowszy, bo z drugiej połowy XIX wieku jest jednonawowy, murowany kościół, z prostokątnym prezbiterium i wieżą.

Wieś otaczają pola i lasy, pełne grzybów. Miłośnicy ptaków mogą obserwować czaple i żurawie, a rowerzyści skorzystać z przebiegającego przez okolicę szlaku turystycznego. W przygotowaniu są trasy dla nordic walking.

We wsi działa zespół śpiewaczy Chabry oraz Zespół Górali Czadeckich, który swoimi występami kultywuje tradycje mieszkańców pochodzących z Bukowiny. „Górale”

Piękne ogródki przydomowe są ozdobą wsi

ze Złotnika mogą pochwalić się wieloma występami w kraju i za granicą. W Złotniku kultywuje się produkty regionalne, przywiezione z terenów daw-

nych kresów wschodnich skąd przybyli przodkowie obecnych mieszkańców, a więc: mamalygę (polenta) lub gratar (rodzaj frytek smażonych na smalcu).

Zespół Górali Czadeckich „Dolina Nowego Stońca” ze Złotnika

2014 r

Białcz

Gmina Witnica

Laureat V edycji
II miejsce

Białcz z lotu ptaka

*Dla: rowerzystów, jeźdźców, kajakarzy,
grzybiarzy, miłośników nordic walking,
myśliwych i miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Witnica, nazywana wsią spod znaku dyliżansu i pocztowej trąbki, bo swój początek zawdzięcza traktowi pocztowemu wiodącemu z Berlina do Królewca. Najpierw powstała tu kolonia z dworem i warzelnią piwa. Dziś wioskę zamieszkuje następca osadników z różnych części Polski, ale wraz dawnymi, niemieckimi mieszkańcami Białcza oraz ich potomkami podjęli wiele projektów w zakresie opieki nad niemiecką spuścizną kulturową. Zajmują się cmentarzami i pomnikiem poległych żołnierzy w Witnicy, upamiętnieniem miejsca po synagodze i zajezdzie pocztowym w Białczu oraz zabytkami zgromadzonymi w Izbie Regionalnej i witnickim Parku Drogowskazów.

W centrum wsi stoi murowany kościół, wybudowany w 1904 r. Życie społeczno-gospodarcze wsi ożywiło się zwłaszcza po remoncie świątyni wiejskiej, zaś najbardziej „eksportowym” towarem Białcza stały się ekspozycje dożynkowe, zaskakujące wciąż zmieniającym się stoiskiem wsi, jak na przykład w roku 2011 cygańskim obozem z pieczonym warchlakiem, kapelą i piosenkami. Koło Gospodyń Wiejskich słynie na dożynkach i jarmarkach ze wspaniałych wypieków, zdobywa nagrody i wyróżnienia.

Tradycja poczty konnej w pewnym sensie jest tu żywa, bo przez Białcz przechodzi czynny i ozna-

Sauna & Spa w Białczu

rowany Polsko – Niemiecki Szlak Konny Nowe Polichno – Pritzhagen. Informacje o nim można zasięgnąć w Bibliotece Miejskiej w Witnicy lub w Parku Krajozrazowym Ujście Warty.

Przez Białcz przebiega też kilka bardzo ciekawych szlaków rowerowych. Wśród nich wyróżnia się „Rowerowy Szlak Królewski”, który jest fragmentem dawnego szlaku handlowego łączącego wschód i zachód Europy. Jest też szlak zakonów rycerskich i szlak obiektów sakralnych. Powstanie drogi rowerowej łączącej Kostrzyn z Gorzowem i dalej, sprawiło że wzrosła jej rola jako bezpiecznej atrakcji turystycznej regionu. Poruszając się wzdłuż niej bądź nieznacznie zbaczając, można natrafić na

liczne atrakcje turystyczne, historyczne, przyrodnicze, także w Gminie

Bogdaniec, jak np. rezerwat przyrody „Bogdaniec II”, „Bogdaniec III”, Muzeum Kultury i Techniki Wiejskiej (Górny Młyn) w Bogdańcu, zabytkowe kościoły w Jeninie, Łupowie, Górę Śmierci z pamiątkowym kamieniem w Jeninie. Jeśli zaś ktoś skręci w stronę Witnicy (3 km od Białcza) trafi na sieć pieszych „Anielskich Szlaków”.

Niedaleko Białcza przepływa rzeka Warta, będąca atrakcją dla wędkarzy i kajakarzy. Okolice obfitują przede wszystkim w gatunki ryb nizinnych. Rozlewiska

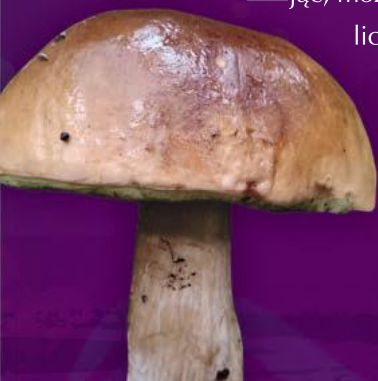

Sauna & Spa jest jedną z największych atrakcji turystycznych Białcza

Warty są też znakomitym miejscem dla ornitologów, którzy chcą obserwować lub fotografować ptaki.

Turyści znajdują w Białczu noclegi, zjedzą obiad (działa pizzeria), a nawet skorzystają z kompleksu saun.

W dodatku do Białcza od wiosny do jesieni można zajrzeć w każdej chwili i sprawdzić co porabiają dwa miejscowe bociany: Klara i Klekot.

2014 r

Kościół wzniesiony w I poł. XIV w.

Bukowica

Gmina Niegosławice

Laureat V edycji
III miejsce

*Dla: grzybiarzy, miłośników przyrody,
amatorów sztuki.*

Wieś w gminie Niegosławice oddalona od Nowego Miasteczka o około 5 km. Do sołectwa należą przysiółki: Zagóra, Nowa Bukowica i Bukowiczka. Wiodą do nich wąskie asfaltowe drogi, którymi chętnie podróżują turyści odwiedzający okolicę, aby odpocząć od miejskiego zgiełku. Jed-

nym z popularniejszych miejsc jest Zagóra. Ten malowniczy zakątek szczyli się czystym powietrzem i przepięknymi widokami. Z tego powodu widok licznych rowerzystów czy spacerowiczów nie jest tu niczym niezwykłym. W samej Bukowicy, przy pięknej pogodzie, z najwyż-

Urokliwe położenie wsi Bukowica

Łąki okalające Bukowicę

z tego punktu we wsi można podziwiać widok pasma Karkonoszy.

Zwiedzając okolicę na pewno warto również odwiedzić zabytkowy kościół filial-

Jesienne barwy Bukowicy

Fragment wsi

ny pod wezwaniem św.

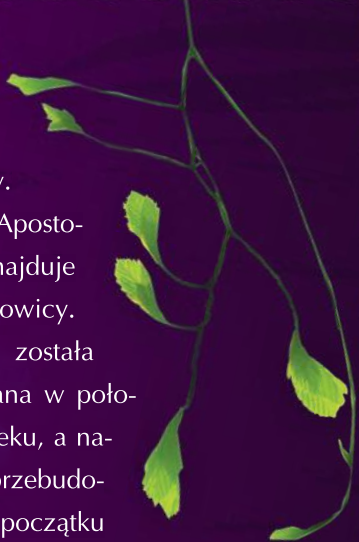
Andrzeja Apostoła, który znajduje się w Bukowicy.

Świątynia została wybudowana w połowie XII wieku, a następnie przebudowana na początku XVI oraz XX wieku.

We wsi znajduje się gospodarstwo prowadzone przez panią Krystynę, artystkę plastyczkę i animatorkę kultury.

Pani Krystyna z budynków będących gruzowiskiem stworzyła miejsce, będące dla niej domem, warsztatem, galerią i muzeum w jednym. Często odwiedzają je najmłodszy mieszkańcy regionu, którzy uczą się jak odnajdywać w sztuce to, co najważniejsze - możliwość kształtowania wyobraźni poprzez tworzenie.

W miejscowości działa Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bukowica „Bukowe Wzgórze” czy też zespół śpiewaczy „De la Musica”. Co roku organizowane są jasełka, mieszkańcy spotykają się również z okazji święta patrona kościoła na wspólnej kolacji.

2015 r

Budynek OSP
w Nowinach Wielkich

Nowiny Wielkie

Gmina Witnica

Laureat VI edycji
I miejsce

*Dla: kajakarzy, grzybiarzy, dla rodzin
z dziećmi, dla spacerowiczów, dla rowerzystów.*

Wieś w gminie Witnica, założona w latach 50. XVIII wieku. Otoczona lasami, chętnie odwiedzanymi przez grzybiarzy. Niedaleko płynie Warta – atrakcyjna dla kajakarzy, zaś na północy znajduje się Rezerwat Przyrody Dębowa Góra.

Obecnie Nowiny Wielkie słyną z Parku Dinozaurów. To świetne miejsce na rodzinną wyprawę lub wycieczkę szkolną. Dinozaury w Parku są dokładnym odzwierciedleniem żyjących kiedyś gadów. Największą atrakcją Parku jest leśna ścieżka edukacyjna. 700 m ścieżki w otoczeniu lasu i naturalnej przyrody zostało podzielone

na okresy od dewonu do kredy. Obok jest Muzeum Mineralów, w którym można zobaczyć i dotknąć kawałka historii życia na ziemi w postaci skamielin oraz liczne, przepiękne okazy minerałów z Polski i świata. W budynku przy Parku mieści się multimedialna sala lekcyjna. Tutaj pedagog przeprowadzi z dziećmi dobraną do wieku dzieci lekcję na temat historii życia na ziemi i procesów geologicznych

kształtujących krajobraz naszej planety. Lekcję kończy lub zaczyna film edukacyjny lub kreskówka. W Parku są atrakcje dla dzieci, m.in. ogromna piaskow-

Kościół poewangelicki z 1856 r.
obecnie rzymsko-katolicki

Wejście do „Parku dinozaurów”

nicą, osłoniętą przed słońcem konarami starych dębów i bogato urządzonej plac zabaw. Nieopodal znajduje się zasilany leśnym strumieniem staw z kolorowymi karasiami, jaziami i karpami koi. W Parku jest też bar. Park otwarty jest od marca do października, codziennie w godz. 9-18, a w sobotę i niedzielę od godz. 10 do godz. 20. W okresie zimowym park jest nieczynny.

Mieszkańcy Nowin wielokrotnie dali się poznać, jako ludzie niezwykle energiczni i twórczy, których owoce pracy są znane nawet poza granicami kraju. Przykładem jest tutejsza Szkoła Podstawowa ze swoim uczniowskim klubem saneczkarskim. Dwaj jego członkowie: Krzysztof Lipiński i Marcin Piekarski, po zdobyciu tytułów mistrzowskich w zawodach krajowych, znaleźli się w reprezentacji Polski na zimową olimpiadę w Turynie w roku 2006. Z kolei miejscowe przedszkole „Na Środku Świata” w roku 2007 odbierało w Paryżu nagrodę za program kulturalnego i europejskiego

Zespół śpiewaczy „Nowinianki”

wychowania najmłodszych mieszkańców wsi. W budynku przedszkola działa Izba Pamięci, którą można zwiedzać po uzgodnieniu z dyrektorem przedszkola.

Od lat we wsi działa chór kobiecy „Nowinianki”, zdobywający laury na przeglądach regionalnych. Miejskowa jednostka OSP urządziła w starej, opuszczonej kuźni strażacki klub „Kuźnia”. Do tych środowisk, ożywiających życie społeczno-kulturalne wsi, dodać należy pracującą z inwencją wiejską świetlicę, zlokalizowaną w pięknie utrzymanej dawnej niemieckiej gospodzie.

Największą atrakcją Nowin Wielkich jest „Park Dinozaurów”

2015 r

Wjazd do wsi

Dobrosutów

Gmina Bytnica

Laureat VI edycji
III miejsce

*Dla: wędkarzy, grzybiarzy, kajakarzy
i miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Bytnica, otoczona jest lasami Puszczy Rzepińskiej, dlatego panuje tu śródleśny mikroklimat. W lasach króluje sosna, ale występują także rzadkie gatunki drzew, takie jak buki, dęby (400-letni dąb szypułkowy przy drodze Dobrosutów – Kępiny), daglezcja, sosna wejmutka, sosna czarna. Występuje także

bogactwo grzybów, m.in. borowik biały i zielony oraz rydze i smardze.

Wśród fauny występują dziki, jelenie, sarny, lisy, zające, jenoty, borsuki, bociany białe, orły bieliki, rybołowcy, perkozy, kaczki, kormorany, żurawie, czaple siwe oraz siedliska bobrów, a w rzekach i jeziorze m.in. pstrągi, wę-

Fragment wsi

Plac zabaw dla dzieci

Ozdobne klomby znajdują się niemal w całej wsi

gorze, sandacze, szczupak i liny. Północną granicę sołectwa stanowi rzeka Pliszka zaliczana do najczystszych rzek w Polsce. Malownicze jest jej wąskie koryto z wyraźnie zaznaczonymi krawędziami skarp i licznymi urokliwymi meandrami, dlatego doskonale jest znana kajakarzom w całym kraju.

W całym lubuskim Dobrosułów słynie z corocznie organizowanego we wrześniu Święta Pieczonego Ziemniaka, jednej z najbardziej popularnych imprez w regionie.

W ramach festynu przeprowadzany jest konkurs na oryginalną i smaczną potrawę z ziemniaka, a na stoiskach gastronomicznych serwowane są wszelkiego rodzaju potrawy ziemniaczane, wśród których znajdują się

słynne Dobrosułowskie Pierogi. Imprezą towarzyszącą są Otwarte Mistrzostwa Powiatu Krośnieńskiego w Grzybobraniu.

Na co dzień życie społeczne i kulturalne Dobrosułowa toczy się w świetlicy wiejskiej i środowiskowej. We wsi są też aż dwa boiska sportowe (duże i małe), plac gier i zabaw z ogródkiem jordanowskim, stołem tenisowym oraz boisko do siatkówki i mini koszykówki.

W okolicznych lasach żyje wiele gatunków leśnej dzikiej zwierzyny

2016 r

Jemiołów

Gmina Łągów

Laureat VII edycji
I miejsce

Rekonstrukcja zabytkowej kuźni

*Dla: rowerzystów, wędkarzy, pletwonurków,
kajakarzy, żeglarzy, grzybiarzy, miłośników
przyrody i lokalnych smaków.*

Wieś w gminie Łągów założona w XIII wieku. Największą atrakcją Jemiołowa jest skansen maszyn rolniczych, położony nad stawem w centrum wioski. Prócz dawnych maszyn rolniczych w skansenie znajduje się też zrekonstruowana kuźnia

oraz figury koni. Jemiołów najlepiej znany jest z racji zlokalizowania tam Radiowo-Telewizyjnego Centrum Nadawczego. To dwa wielkie maszty, z których wyższy liczy 314 m. Wybór miejsca wynika z rozległego przewyższenia (160 m n. p. m.),

Skansen maszyn rolniczych

Kościół klasycystyczny z XVIII w.

które przechodzi we wzgórze Bukowiec (225 m n.p.m.), najwyższą partię wzniesień na terenie województwa lubuskiego. O kilkanaście minut spacerem od Jemiołowa znajduje się piękne jezioro Trzeńskie, jedno z najgłębszych w Polsce, zaś wokół rozciągają się lasy bukowe urozmaicone pagórkami, wąwozami i polanami. Idealne miejsce na grzybobranie albo piesze i rowerowe wyprawy. Rowerzyści mają tu do wyboru cztery oznakowane szlaki.

Położone o kilkanaście minut jazdy rowerem jeziora Łagowskie

i Trzeńskie ściągają amatorów wiosłowania, żeglownia, wędkarstwa i nurkowania.

Od 2001 roku Jemiołów współpracuje z niemiecką wsią Banzendorf. Obie miejscowości prowadzą wymianę młodzieży i realizują wspólnie projekty kulturalne. Mieszkańcy Jemiołowa to ludzie aktywni. Działają tu sprawna ekipa OSP oraz drużyna piłkarska, a we wsi znajduje się dobrze wyposażona wiejska świetlica z zapleczem kuchennym i ogrzewaniem kominkowym. Tutaj odbywają się festyny, imprezy rodzinne i zabawy, działa miejscowy kabaret. Mieszkańcy Jemiołowa produkują miód i wina.

2016 r
2019 r

Zespół śpiewaczy „Stokrotki z Trzebicza”

Trzebicz

Gmina Drezenko

Laureat VII edycji
II miejsce

Laureat X edycji
III miejsce

Wieś w gminie Drezenko, położona nad Notecią. Historia Trzebicza zaczyna się od słowiańskiej osady, wiedzie przez graniczne spory polskich, brandenburskich i krzyżackich władcyków, przez

*Dla: rowerzystów, wędkarzy, grzybiarzy,
kajakarzy, miłośników przyrody.*

neogotycki kościół z 1879 r. W kościele znajdują się zabytkowe organy oraz dzwon - najstarszy w gminie. Jednak do najciekawszych budynków Trzebicza należy modernistyczna willa z lat 20 XX wieku, wybudowana przez właściciela tartaku Melera. Jest to budowla murowana, założona na planie ośmiobocznej gwiazdy, zwana przez mieszkańców „Okrągłakiem”. Innym modernistycznym obiektem jest budynek dawnego dworca kolejowego, który, nieco przebudowany, stoi do dziś.

Na południu Trzebicz sąsiaduje z Puszcą Notecką, a w pobliżu ma piękne jeziora, m.in. Rąpino i Solecko, rezerwy przyrody Lubiatowskie Uroczyska, Czaplenice i Łabędziniec. To wymarzone miejsce na ucieczkę od pośpiechu i gwaru wielkiego świata. Przez Trzebicz

Budynek zabytkowej szkoły w Trzebiczu

liczne pożary i odbudowy. Obecna zabudowa pochodzi z połowy XIX wieku i ma charakter małomiasteczkowy. Z zabytków wartych uwagi trzeba wymienić

przebiegają m.in. szlak rowerowy Skwierzyna - Drezdenko oraz niebieski szlak pieszy Strzelce Krajeńskie - Lubiatów. Można zbierać grzyby, wędrować pieszo, rowerem lub spływać kajakiem pradoliną Noteci. Warty uwagi jest 6-kilometrowy odcinek ścieżki rowerowej (i zarazem ścieżki edukacyjnej) poprowadzony po dawnym nasypie kolejowym.

W Trzebiczu znajdują się: okazała sala wiejska i remiza strażacka z 3 salami. Corocznie latem odbywa się Festyn Strażacki, zaś w sali wiejskiej organizowane są różne imprezy i miejscowe wydarzenia: warsztaty rękodzieła, warsztaty plastyczne, szachowe i kulinarne, imprezy mi-kołajkowe, spotkania i wykłady z ciekawymi ludźmi. Tu tętni prawdziwe życie Trzebicza, dwukrotnie laureata w konkursie na najpiękniejszą wieś lubuską.

We wsi działa Klub Sportowy „URAN” z bogatą kilkudziesięcioletnią tradycją, a jego piłkarze i mieszkańcy mają do dyspozycji boisko ze sztucznie nawadnianą murawą. To tam odbywają się wszelkie imprezy dożynkowe, festyny, turnieje sportowe. Na terenie obiektu

znajduje się siłownia zewnętrzna, wiata oraz boisko do koszykówki. Przy szkole działa zespół taneczny „Eliana” oraz wiele kół zainteresowań.

Prężnie działa Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich „STOKROTKI”. Członkinie koła założyły również zespół śpiewaczy „Stokrotki z Trzebicza”, który bierze udział w różnych festiwalach. Dla maluchów stworzono zespół ludowo-taneczny „Maczki”, a jakby tego było mało, w Trzebiczu są dwa Teamy Wraków, biorące udział w zawodach wraków w różnych zakątkach Polski. Działa też sekcja szachowa, która sześć razy w roku organizuje turnieje.

Na cały kraj Trzebiecz słynie ze swoich pisanek, bo tu właśnie co roku odbywa się ogólnopolski „Konkurs Tradycji Wielkanocnych”. Każdego roku w sierpniu mieszkańcy organizują „Dni Trzebicza”, w połowie grudnia „Przegląd kolęd i pastorałek”, a w czerwcu „Dzień dziecka”. Wieś jest organizatorem konkursu na najsmaczniejsze pierogi dla sołectw gminy Drezdenko.

W centrum Trzebicza rośnie 100-letni dąb i działa mini skansen z kolekcją dawnych maszyn i urządzeń rolniczych.

Ścieżka rowerowa

2016 r

Zdroisko

Gmina Kłodawa

Laureat VII edycji
III miejsce

Wieś w gminie Kłodawa, leżąca na lewym brzegu rzeki Santocznej, wśród lasów Puszczy Gorzowskiej. Dzisiejsza wieś letniskowa ma za sobą hutniczą

Izba Tradycji Kulturowych

przeszłość. Istniał tu kiedyś młyn, który przekształcono w hutę żelaza (1770 r.). Do dziś z huty pozostały: pamiątkowy kamień, kawałki stopionego żelaza oraz sztaba i skobel wejściowych drzwi. O przemysłowej przeszłości Zdroiska przy-

Piękny las bukowy w okolicy Zdroiska

*Dla: rowerzystów, wędkarzy, grzybiarzy,
kajakarzy, miłośników przyrody.*

pominają głązy ustawione tuż przy głównej drodze z Gorzowa na Gdańsk. Umocowano na nich tablice z opisami dawnej świetności.

Ze względu na walory krajobrazowo - kulturowe okolice Zdroiska stanowią Obszar Chronionego Krajobrazu. Pomiedzy miejscowościami Zdroisko i Górki rozpościera się rezerwat przyrody „Buki Zdroiskie”, zaś część gruntów należących do wsi wchodzi w skład rezerwatu przyrody pod nazwą „Rzeka Przyłęczek”. Wioska rozłożyła się w otulinie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego. Oprócz urokliwej rzeczki ma w okolicach aż cztery jeziora: Nie-rzym, Przecięte, Wełmino Duże i Wełmino Małe, dlatego chętnie przyjeżdżają tu wędkarze i kajakarze. W okolicy zlokalizowano ośrodek wypoczynkowy

Fragment rezerwatu przyrody „Rzeka Przyłęczek”

i wypoczynkowo-szkoleniowy. Piesze i rowerowe wędrówki oznakowanymi szlakami wiodącymi po okolicznych lasach pełnych grzybów i jagód dostarczają także innych emocji - w wielu miejscach natrafić można na pomnikowe okazy drzew. W okolicy można spotkać orła bielika, bociana czarnego, dudka, gągoła, puchacza, puszczyka, rybołowa zwyczajnego, orlika krzykliwego i wiele innych ptaków, w tym wodnych.

W przebudowanej stodole urządzono Izbę Tradycji Kulturowych, czynną od poniedziałku do czwartku w godz. 14.00-17.00. Funkcjonują przy niej

Gospodarstwo agroturystyczne

kluby Seniora i Pro-Nature. We wsi są pozostałości dawnego cmentarza ewangelickiego w formie lapidarium i oryginalny pomnik Wielkiej Wojny. Aktywnie działają Zespół Śpiewaczy „Bukowina” oraz Zespół Śpiewaczy „Kosy”. We wsi działa gospodarstwo agroturystyczne oraz Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy.

2017 r

Rondo w centrum wsi

Santoczno

Gmina Kłodawa

Laureat VIII edycji
I miejsce

Dla: rowerzystów, nordic walking, amatorów jeździectwa, wędkarzy, grzybiarzy, kajakarzy i miłośników przyrody.

Wieś w gminie Kłodawa. Pierwsze wzmianki pochodzą z 1685 r. gdy pisano o młynie

tarza żydowskiego, zniszczonego przez Niemców podczas II wojny. Santoczno, z racji położenia nad długą rynną jeziora Mrowinko ma charakter letniskowy. Na miejscu są sklepy, bar i pub. Doceniają to turyści, korzystający z pola namiotowego, plaży i gospodarstw agroturystycznych. Chętnie przyjeżdżają tu kajakarze, aby pokonać trasę przez trzy łączące się okoliczne jeziora. Nie brak amatorów grzybiarstwa. Są też trasy rowerowe, nordic walking i dla amatorów jazdy konnej.

Kościół o zabudowie szachulcowej z końca XVIII w.

w Santocznie (Zanzmühle). Świadkiem historii jest z pewnością dawny ewangelicki (dziś rzymsko-katolicki) kościół szachulcowy z XVIII wieku. Opodal stoi klasycystyczny dom pastora powiększony o skrzydło na początku XIX wieku, mieszczący także szkołę. Zostały też ślady dawnego cmen-

Wspólnymi siłami w ciągu kilkunastu lat mieszkańcy uporządkowali park wiejski, odtworzyli istniejący w okresie przedwojennym pomnik dawnych mieszkańców - zmarłych w okresie I wojny światowej oraz uporządkowali teren jednego z dwóch ewangelickich cmentarzy, tworząc na jego

Próg wodny na rzece Santoczna

Jeziro Mrowinko

krańcu lapidarium. Najbardziej spektakularny efekt przyniósł prowadzony przez mieszkańców remont kościoła.

Od 2015 roku działa we wsi Stowarzyszenie Przyjaciół Santoczna, które między innymi, dba historyczną pamięć wioski i regionu prowadząc Izbę Pamięci. Można tam obejrzeć m.in. ekspozycję przypominającą przemysłową historię wioski i początki osadnictwa powojennego. Izbę można zwiedzić po uprzednim umówieniu się z kościelnym. Informacja o kontakcie znajduje się na drzwiach wejściowych do izby.

Turystów z pewnością zaskoczy fakt, że mogą zwiedzić Santoczno z audioprzewodnikiem, którego można ściągnąć z sieci na swojego smartfona. Aplikacja działa zarówno na telefonach z androidem, jak i pod systemem iOS. Z kolei dla dzieci Stowarzyszenie Przyjaciół Santoczna przygotowało

ulotki z quizem historycznym. We wsi działa też Zespół Śpiewaczy „Strumyk”. Corocznie podczas wakacji w Santocznie odbywa się festyn „Lato w Santocznie”, na którym można spróbować słynnych miejscowych ciast, a od zeszłego roku do kalendarza im-

Tablica informacyjna - historyczna

prez trafił widowiskowy „Piknik kowalski”. Od 2017 roku wszystkie imprezy odbywają się przy wielkiej wiacie. Sfinansowano ją m.in. z wygranej w konkursie na najpiękniejszą wieś. Jak mówią mieszkańcy Santoczna, po uzyskaniu statusu laureata w konkursie na najpiękniejszą wieś lubuską odczuwalnie wzrosła ilość odwiedzających wieś ludzi, głównie z Gorzowa. Dlatego w najbliższej przyszłości wieś będzie starała się o powtórne zdobycie tej nagrody.

2017 r

Gości

Gmina Drezdenko

Laureat VIII edycji
II miejsce

Jezioro Solecko

*Dla: rowerzystów, wędkarzy, kajakarzy,
grzybiarzy, miłośników przyrody.*

Pomost i plaża nad jeziorem Solecko

Wieś w gminie Drezdenko. Obecnie miejscowość liczy sobie około 500 zameldowanych mieszkańców. Gości

to stara osada słowiańska, a jej przeszłość potwierdzają wykopaliska zaliczane do kultur pucharów lejkowatych i ceramiki sznurowej. Wieś wzmiankowana jest w historycznych podaniach z 1317 roku.

W czasie II wojny światowej istniał tu obóz pracy przymusowej dla jeńców francuskich i włoskich.

Jedną z atrakcji turystycznych we wsi jest z pewnością stara zabudowa czyli głównie ryglowe i szachulcowe domy z XIX w.

Kolejną chlubą Gości

ćmiam jest kościół filialny pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w stylu neogotyckim z 1897 roku. Wewnątrz zachowały się częściowo dawne zdobienia oraz organy. Wieś ma dostęp do jezior Gostomie i Solecko oraz najbardziej chyba puszczań-

*Jezioro jest jedną z wielu atrakcji turystycznych*skiego, bogatego w różnorodną roślinność, pełnego zwierząt, kawałka Puszczy Noteckiej. Rowerzyści mogą podróżować oznakowanymi trasami, grzybiarze wędrować po leśnych ostępach, a miłośnicy przyrody na pewno odwiedzą rezerваты przyrody „Czapienice” i „Łąbędziniec”. Obszar objęty jest programem Natura 2000. Gościem jest najlepiej rozwiniętą turystycznie wsią w Gminie. W pobliżu znajdują się ośrodki wypoczynkowe zapewniające bazę noclegową. Są też gospodarstwa agroturystyczne,

wiaty edukacyjne oraz kąpieliska i pola namiotowe. Wieś podtrzymuje kulturowe tradycje łemkowszczyzny. Działa tu zespół śpiewaczy „Macierzanka”.

Kąpielisko nad brzegiem jeziora

Mieszkańcy reprezentujący wieś

2017 r

Gołaszyn

Gmina Nowe Miasteczko

Laureat VIII edycji
II miejsce

Kościół murowany z kamienia polnego z II połowy XIII w.

Dla: miłośników jeździectwa, grzybiarzy.

Wieś w gminie Nowe Miasteczko. Pierwsze wzmianki o nim pochodzą z 1295 roku. W średniowieczu przez Gołaszyn przebiegał szlak handlowy prowadzący

z Głogowa do Krosna Odrzańskiego. Ta osada targowa w Gołaszynie zapoczątkowała istnienie Nowego Miasteczka. Sołectwo Gołaszyn położone jest na sto-

Zabytkowa aleja lipowa w Gołaszynie

Współczesna zabudowa wsi

Stadnina końska w Gołaszynie

ku doliny rzeki Biała Woda, na obszarze Wzgórz Dalkowskich, przez które przebiega szlak konny długości ok. 500 km. Co warto podkreślić, trasa wyposażona jest w niezbędną infrastrukturę techniczną, dzięki czemu przyciąga miłośników jeździectwa. We wsi działa stadnina koni. Na terenie wsi znajduje się średnio-wieczny kościół filialny pw. Św. Marcina, o którym pierwsze historyczne wzmianki znajdziemy w 1225 roku.

Miejscowość wyraźnie się zmieniła na przestrzeni ostatnich lat. W 2013 roku wyremontowano świetlicę wiejską, w 2016 powstał nowy plac zabaw, a w 2018 si-

łownia plenerowa. Od 2019 roku mieszkańcy mogą korzystać również ze sceny plenerowej. Od 2018 we wsi w maju odbywa się cykliczny Przegląd Piosenki i Tańca „W Zielonej Krainie Muzyki w Gołaszynie”. Ponadto corocznie organizowane są Dożynki Wiejskie „Sielsko – Anielsko”. W 2018 sformalizowano istnienie Stowarzyszenia „Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Gołaszynie”, które działa w miejscowości ponad 60 lat. Gołaszyn słynie również z pysznych rogalik, które na Świętego Marcina pieką członkinie Koła Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich.

Gołaszyn znany jest również z produkcji miodu

2017 r

Kosierz

Gmina Dąbie

Laureat VIII edycji
III miejsce

Fragment zabytkowego parku przypałacowego

*Dla: rowerzystów, grzybiarzy, jeźdźców,
wędkarzy*

Wieś w gminie Dąbie. Jej początki sięgają przełomu XIII i XIV wieku. Do dzisiejszych czasów przetrwał gotycki, zbudowany z polnych kamieni. We wsi można też jeszcze zobaczyć pałac wy-

budowany około 1700 roku przez Georga Siegmunda von Knobelsdorffa. Przy pałacu znajduje się park z wieloma pomnikami przyrody. Rosną tu 100-letnie graby i buki, 180-letni platan klonolistny,

Staw w centrum wsi

230-letni dąb szypułkowy, 180-letnie lipy drobnolistne, klony, jowory, kasztanowce białe, robinie, magnolie, o krzewach nie wspominając. Ale największą dumą mieszkańców jest tulipanowiec

Pałac, wybudowany około 1700 roku

amerykański, którego kwiaty zobaczyć można w okolicach czerwca. W sumie w parku rośnie około 40 gatunków roślin. Niedaleko pałacu stoją zabudowania folwarczne z pierwszej połowy XIX wieku. W centrum wsi znajduje się zarybiony staw z dostępem dla wędkarzy, zaś 5 minut jazdy autem od wsi w miejscowości Dąbie czeka na turystów duże jezioro z plażami, pomostami i domkami kempingowymi. W pobliżu wsi jest też nie-duża stadnina koni.

Okoliczne lasy oferują sporo możliwości rowerzystom i miłośnikom nordic walking. Obecnie trwa znakowanie oficjalnych tras. Miłośnicy przyrody mogą wypatrywać orła bielika i różnych gatunków ptactwa wodnego.

Najbardziej znanym wydarzeniem społeczno-kulturalnym w Kosierzu

jest Spartakiada „Kosierz - Olimpijskie Wezwanie”. W programie jest mnóstwo różnorodnych konkurencji, takich, jak zawody wędkarskie, rodzinny rajd rowerowy, piłka nożna dla dzieci i dorosłych, piłka plażowa, bieg przełajowy na trasie 7 km. Są też atrakcje dla najmłodszych, panuje rodzinna atmosfera, a mieszkańcy wsi i ich goście mogą się lepiej poznać i zintegrować. Trwają prace

nad stworzeniem regionalnej izby pamięci, a tymczasem powstał film „Kosierz – ocalić od zapomnienia”. We wsi działają zespoły taneczne: dziecięce „Cuksy” i młodzieżowy „Dream team”.

Kościół zbudowany w stylu gotyckim, murowany z kamienia polnego

2018 r

Łaz

Gmina Żary

Laureat IX edycji I miejsce

Dla: amatorów nordic walking i rowerzystów.

Wieś położona w gminie Żary. Pierwsze wzmianki o niej pochodzą z roku 1365. Przed wojną ulubione miejsce letniskowe mieszkańców Żar. Wieś znajduje się na stokach Wzgórz Żarskich, otoczona lasami, z których najbardziej malowniczo

czy jest Zielony Las, na którego terenie znajduje się Góra Gołębia (o wysokości niemal 227 m n. p. m.) oraz źródło rzeki Lubsza. Dlatego również dziś jest to świetne miejsce do wypraw pieszych lub rowerowych, prowadzą tędy liczne szla-

Wokół Łazu, rośnie piękny las bukowy

Zespół „Łazowianki”

ki turystyczne. Chętnie przyjeżdżają tu grzybiarze.

W Łazie działa świetlica wiejska, w której odbywają się liczne imprezy organizowane m.in. przez Koło Gospodyń Wiejskich i Wiejski Klub Sportowy WKS Łaz. Od 1972 r. funkcjonuje popularny Zespół „Łazowianki”, występujący z sukcesami na licznych festiwalach i przeglądach. Często też włącza się w akcje charytatywne bądź wspomagające inicjatywy kobiet. Stąd ich wielokrotny udział w „Marszu Nadziei” organizowanym przez Stowarzyszenie „Amazonki”.

Co roku w Łazie odbywa się niezwykle popularny Gminny Konkurs Plastyki Obrzędowej i Wy-

Pisanki z konkursu „Plastyki obrzędowej”

pieków Wielkanocnych, podczas którego zarówno dzieci, jak i dorośli z terenu całej gminy, przed jeden zaledwie dzień wystawiają prace w kilku kategoriach tematycznych. Można wśród nich znaleźć

Plac zabaw, z atrakcjami dla dzieci

zarówno te wykonywane metodami tradycyjnymi jak i współczesnymi. Mieszkańcy Łazu produkują też dobre miody, piękną chleby i ciasta oraz wyrabiają tradycyjne pasztety. - Wygrana w konkursie „Najpiękniejsza wieś lubuska” bardzo nas ucieszyła i zmotywowała do dalszego rozwoju – mówią mieszkańcy Łazu.

2018 r

Cigacice

Gmina Sulechów

Laureat IX edycji
II miejsce

Widok na Cigacice z lotu ptaka

Dla: rowerzystów i wodniaków (żeglarzy, kajakarzy i motorowodniaków), miłośników przyrody i historii.

Wieś w gminie Sulechów. Swoją urodę i rozwój Cigacice (dawniej niem. Tschicherzig) od początku istnienia zawdzięczają Odrze. Wieś położona jest na wysokiej rzecznej skarpie i mieszkańcy Cigacice przez stulecia wykorzy-

stywali ten atut uprawiając na stromym, pełnym słońca brzegu, winną latorośl. Liczne winnice i lokalizacja sprawiały, że chętnie przyjeżdżano tu na wypoczynek, traktując Cigacice jako miejscowość uzdrowską.

Port turystyczny w Cigacicach

Galar podczas rejsu nurtem Odry

Korzystne położenie sprzyjało też rozwojowi gospodarstwu Cigacic. Pod koniec XIX wieku powstał tu port z dźwigiem parowym i bocznica kolejową. Z kolei w 1925 r. zielonogórskie zakłady Beuchelta wybudowały w tym miejscu niemal 400-metrowy most stalowy.

Dziś Cigacice wróciły do korzeni. Od kiedy za wsią wybudowano most na trasie S3 wielki ruch omija miejscowość. Znow do Cigacice wracają winnice (można skosztować lokalnych trunków) i styl „slow life”. Działają tu restauracje i sezonowa pizzeria. Port stał się turystyczną przystanią rzeczną. Można stąd wyruszyć Odrą na pokładzie statków turystycznych „Zefir” i „Laguna”, albo wynająć małe galary by podziwiać nadodrzańskie łągi. Ponoć to jedno z ostatnich europejskich miejsc, gdzie oglądać można dolinę dużej rzeki w naturalnym stanie. Pełno tu ptaków,

zwierząt, pomników przyrody, rzadkich roślin. Raj dla wędkarzy i ornitologów. Rowerzyści i piesi znajdą dla siebie wiele szlaków i ścieżek, m.in. utwardzoną ścieżkę rowerową do Kalska. Warto odwiedzić też niemieckie umocnienia z czasów II wojny światowej należące do Linii Środkowej Odry. Na początku każdego roku przy fortyfikacjach odbywają się rekonstrukcje przełamania Odry w 1945 r. Tutaj działa również znany już w Polsce Teatr Wielki, w którym występują mieszkańcy Cigacice, a grupą kieruje znany mieszkaniec Dariusz Kamys, aktor popularnego kabaretu Hrabi. W 2018 r. w konkursie na najpiękniejszą wieś lubuską Cigacice zajęły II miejsce.

Jachty zacumowane w porcie

2018 r

Radwanów

Gmina Kozuchów

Laureat IX edycji
III miejsce

Niedawno otwarta stadnina koni
w Radwanowie

Dla: miłośników koni, wędkarzy, grzybiarzy.

Wieś w gminie Kozuchów. Radwanów powstał prawdopodobnie w końcu XIII w., a po raz pierwszy wzmiankowano o wsi w 1310 r. (Syfrydivilla). W XIX w. Radwanowie znajdowały się już trzy wiatraki, dwie olejarnie, cegielnia, browar i gorzelnia. Rozbudowano dolny folwark i prawdopodobnie dwór właścicieli (obiekt nie zachował się). Przy dworze założono park krajobrazowy z dwoma stawami. Warto też wybrać się do leżącego 2 km dalej Broniszowa, gdzie można zwiedzić dobrze zachowany zamek.

W ostatnich latach Radwanów przyciąga coraz większą liczbę turystów. Jedną z jego największych atrakcji jest tzw. Żabi Dwór, w którym mieści się hotel, restauracja oraz spa. Obiekt otacza malowniczy teren z trzema stawami, nad którymi odwiedzający mogą łowić ryby, co na pewno stanowi dużą gratkę dla wszystkich miłośników wędkarstwa. Jest też nowootwarta stadnina koni, zaś w okolicznych lasach roi się od grzybów oraz zwierząt.

Stadnina koni w Radwanowie

*Zabytkowy dwór i folwark przekształcony
w nowoczesny kompleks SPA*

2019 r

Kościół w stylu gotyckim,
wzniesiony w II połowie XIII w.

Gościeszowice

Gmina Niegosławice

Laureat X edycji
I miejsce

*Dla: rowerzystów, amatorów jeździectwa,
grzybiarzy, wędkarzy, miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Niegosławice, znana już prawie od 500 lat za sprawą słynnego Mistrza z Gościeszowic, malarza i rzeźbiarza tworzącego ołtarze oraz ich elementy. Ale tytuł Najpiękniejszej Wsi Lubuskiej mieszkańcy Gościeszowic zawdzięczają sobie. Ich współczesną wizytówką jest znany zespół folklorystyczny „Gościeszanki”.

„Gościeszanki” mają w swoim repertuarze ponad 200 pieśni, a w artystycznym dorobku dziesiątki nagród. Dużym osiągnięciem organizacyjnym i artystycznym zespołu było stworzenie festiwalu folklorystycznego „Ziemia i pieśń”, który rozrósł się na tyle, że trzeba było przenieść go do pobliskiej Szprotawy. W jego miejsce stworzono Regionalny Przegląd Zespołów i Grup Śpiewaczych „Pejzaż Muzyką Malowany”. Według pomysłodawców i organizatorów tej imprezy celem przeglądu jest

Zespół folklorystyczny „Gościeszanki”

*Gościeszowice leżą na szlaku
przelotowym gęsi i łabędzi*

Fragment wsi

kultywowanie tradycyjnej polskiej pieśni ludowej, patriotycznej i żartobliwej. Lecz nie samą sztuką żyją mieszkańcy wsi. Od kilku lat działa tu odnowione Gminne Centrum Kultury. Jest sala tańeczna, kinowa, biblioteka multimedialna, a nawet solidne zaplecze kuchenne. Warto podkreślić, że budynek jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Przy Gminnym Centrum znajduje się izba pamięci. Działa też Klub Seniora.

Komu zaś zależy na kontakcie z naturą, może udać się na spacer nad zalew utworzony z Potoku Sucha, opływającego wieś. Ciekawostką jest fakt, że Gościeszowice leżą na szlaku przelotowym gęsi i łabędzi, więc ornitolodzy mają tu świetne miejsce do obserwacji. Wokół wsi są też dobre tereny dla rowerzystów czy miłośników jeździectwa. Aktywnie działa też

Koło Wędkarskie z Zielonej Góry, bo do Stawów Przemkowskich jest tylko pół godziny jazdy rowerem. We wsi jest gospodarstwo ekologiczne z certyfikowaną produkcją czerwonej i czarnej porzeczki oraz malin.

*Gotycki ołtarz wykonany
przez Mistrza z Gościeszowic*

2019 r

Zabytkowy gotycki portal

Witków

Gmina Szprotawa

Laureat X edycji
II miejsce

*Dla: rowerzystów, amatorów jeździectwa,
grzybiarzy, wędkarzy, miłośników przyrody.*

Wieś w gminie Szprotawa. Jej początki datuje się około roku 1220, ale podczas badań znaleziono tu nawet groby z VI-IV wieku p.n.e. Śladów dawnej historii jest tu znacznie więcej. Koniecznie zobaczyć trzeba kościół p.w. Matki Boskiej Rokitniańskiej i św. Michała Archanioła, zbudowany w XIII wieku, w stylu wczesno-

gotyckim. Prócz kościoła warto zerknąć na zabytkową bramę cmentarną, fortyfikacje ziemne i resztki murów obronnych, a przede wszystkim odwiedzić wieżę rycerską z XIV w. Wieża znajduje się w środkowej części wsi, nad potokiem Młynówka.

Ale Witków nie sama historią żyje, bo to wieś zamieszкана przez aktywnych ludzi, którzy dbają o swoje miejsce na ziemi. Dlatego w Witkowie funkcjonują aż cztery obiekty użyteczności publicznej: świetlica wiejska, pełniąca funkcję centrum kultural-

Żniwa

Średniowieczna wieża rycerska z XIV w. nego, remiza strażacka, odnowiony plac zabaw i boisko sportowe, z którego korzysta m.in. Uczniowski Klub Sportowy „Witków”, czyli młodzieżowa drużyna piłkarska. Bardzo aktywnie działa miejscowe Koło Gospodyń Wiejskich. Panie zrzeszone w KGW słyną z przepysznych pierogów ruskich, bigosu, czy wypieków, które błyskawicznie rozchodzą się pod-

Witków laureatem konkursu na „Najpiękniejszą wieś lubuską” w 2019 r.

czas organizowanych gminnych imprez. Wieś ma charakter mocno rolniczy, dlatego otaczają ją użytki rolne, łąki i pastwiska. Wzdłuż Witkowa płynie rzeka Iławka o długości ok. 20 km, potocznie zwana „Młynówką”. Wzdłuż rzeki rosną cenne okazy roślin, tj. dęby, jesiony, wierzby i topole, dające schronienie wielu gatunkom zwierząt, m.in. orłowi białemu.

XIII-wieczny kościół wzniesiony z kamienia polnego i rudy darniowej

Spis treści

Wyszanowo , gm. Międzyrzecz	str. 4
Lipiny , gm. Nowa Sól	str. 6
Łupowo , gm. Bogdaniec	str. 8
Podmokle Małe , gm. Babimost	str. 10
Tarnów , gm. Lubiszyn	str. 12
Gostchorze , gm. Krosno Odrzańskie	str. 14
Mirostowice Dolne , gm. Żary	str. 16
Czarnowo , gm. Krosno Odrzańskie	str. 18
Dąbrówka Wielkopolska , gm. Zbąszynek	str. 20
Lubno , gm. Lubiszyn	str. 22
Biedrzychowice , gm. Żary	str. 24
Przytok , gm. Zabór	str. 26
Złotnik , gm. Żary	str. 28
Białcz , gm. Witnica	str. 30
Bukowica , gm. Niegosławice	str. 32
Nowiny Wielkie , gm. Witnica	str. 34
Dobrosułów , gm. Bytnica	str. 36
Jemiołów , gm. Łagów	str. 38
Trzebicz , gm. Drezdenko	str. 40
Zdroisko , gm. Kłodawa	str. 42
Santoczno , gm. Kłodawa	str. 44
Gościm , gm. Drezdenko	str. 46
Gołaszyn , gm. Nowe Miasteczko	str. 48
Kosierz , gm. Dąbie	str. 50
Łaz , gm. Żary	str. 52
Cigacice gm. Sulechów	str. 54
Radwanów , gm. Kozuchów	str. 56
Gościeszowice , gm. Niegosławice	str. 58
Witków , gm. Szprotawa	str. 60

Indeks alfabetyczny

- Białcz**, gmina Witnica, Laureat II miejsca 5 edycji w 2014 r. - str. 30
- Biedrzychowice**, gmina Żary, Laureat II miejsce 4 edycji w 2013 r. - str. 24
- Bukowica**, gmina Niegosławice, Laureat III miejsca 5 edycji w 2014 r. - str. 32
- Cigacice**, gmina Sulechów, Laureat II miejsca 9 edycji w 2018 r. - str. 54
- Czarnowo**, gmina Krosno Odrzańskie, Laureat II miejsca 3 edycji w 2012 r. - str. 18
- Dąbrówka Wielkopolska**, gmina Zbąszynek,
Laureat III miejsca 3 edycji w 2012 r.
Laureat II miejsca 6 edycji w 2015 r. - str. 20
- Dobrosułów**, gmina Bytnica, Laureat III miejsca 6 edycji w 2015 r. - str. 36
- Gołaszyn**, gmina Nowe Miasteczko, Laureat III miejsca 6 edycji w 2015 r. - str. 48
- Gostchorze**, gmina Krosno Odrzańskie, Laureat II miejsca 8 edycji w 2017 r. - str. 14
- Gościszowice**, gmina Niegosławice, Laureat I miejsca 10 edycji w 2019 r. - str. 58
- Gościm**, gmina Drezdenko, Laureat II miejsca 8 edycji w 2017 r. - str. 46
- Jemiołów**, gmina Łagów, Laureat I miejsca 7 edycji w 2016 r. - str. 38
- Kosierz**, gmina Dąbie, Laureat III miejsca 8 edycji w 2017 r. - str. 50
- Lipiny**, gmina Nowa Sól, Laureat II miejsca 1 edycji w 2010 r. - str. 6
- Lubno**, gmina Lubiszyn, Laureat I miejsca 4 edycji w 2013 r. - str. 22
- Łaz**, gmina Żary, Laureat I miejsca 9 edycji w 2018 r. - str. 52
- Łupowo**, gmina Bogdaniec, Laureat III miejsca 1 edycji w 2010 r. - str. 8
- Mirostowice Dolne**, gmina Żary, Laureat I miejsca 3 edycji w 2012 r. - str. 16
- Nowiny Wielkie**, gmina Witnica, Laureat I miejsca 6 edycji w 2015 r. - str. 34
- Podmokle Małe**, gmina Babimost, Laureat I miejsca 2 edycji w 2011 r. - str. 10
- Przytok**, gmina Zabór, Laureat III miejsca 4 edycji w 2013 r. - str. 26
- Radwanów**, gmina Kozuchów, Laureat III miejsca 9 edycji w 2018 r. - str. 56
- Santoczno**, gmina Kłodawa, Laureat I miejsca 8 edycji w 2017 r. - str. 44
- Tarnów**, gmina Lubiszyn, Laureat II miejsca 2 edycji w 2011 r. - str. 12
- Trzebicz**, gmina Drezdenko,
Laureat II miejsca 7 edycji w 2016 r.
Laureat III miejsca 10 edycji w 2019 r. - str. 40
- Witków**, gmina Szprotawa, Laureat II miejsca 10 edycji w 2019 r. - str. 60
- Wyszanowo**, gmina Międzyrzecz, Laureat I miejsca 1 edycji w 2010 r. - str. 4
- Zdroisko**, gmina Kłodawa, Laureat III miejsca 7 edycji w 2016 r. - str. 42
- Złotnik**, gmina Żary, Laureat I miejsca 5 edycji w 2014 r. - str. 28

ISBN: 978-83-956344-3-7